

Van docent naar begeleider

BERTIE VAN DE KANDELAAR EN ANTOON SCHMITZ

Verslag van de workshop over uitdagend, zelfsturend leermateriaal en de rol van de leraar daarbij.

A Introductie

Wij zijn beiden docenten Bedrijfscommunicatie en Public Relations (Marketing en Communicatie) aan het Koning Willem I College te 's-Hertogenbosch. Op dit College (een middelgroot ROC) geven wij les op de afdeling Economie. Voor de richting secretariaat en marketing en communicatie hebben wij een methode ontwikkeld die studenten activeert in groepjes en soms zelfstandig problemen op te lossen. Uitgangspunt en rode draad daarbij is het starten van een eigen onderneming.

De methode bestaat uit de volgende onderdelen:

- I Het communicatieplan
- II Externe communicatie
- III Interne communicatie
- IV Voorlichting
- V Reclame
- VI Media en communicatiemiddelen
- VII Literatuuronderzoek
- VIII Schrijven
- IX Examentraining

B Onderwijsvernieuwing: van docent naar begeleider

Via twee centrale vragen hebben wij de deelnemers aan de workshop gevraagd hun mening te geven over veranderingen in onze samenleving. De vragen luiden:

1. Wat is er veranderd in onze samenleving op het gebied van:

- kennis;
- sociale en communicatieve vaardigheden;
- motivatie van student en docent?

2. Hoe kan het beroepsonderwijs inspelen op deze veranderingen?

(structuur: probleem → oplossing)

Antwoorden van de deelnemers kwamen verrassend overeen met die van ons.

Kennis veroudert snel en een levenlang leren is onontkoombaar. Studenten zullen daarom moeten leren hoe zij kennis kunnen opdoen: kennis als gereedschap en niet als doel.

Ook de **sociale vaardigheden** zijn een steeds belangrijker instrument bij het werk. Beroepsbeoefenaars moeten zelfstandig kunnen werken en verantwoordelijkheid kunnen dragen en hun werk kunnen sturen. Samenwerking en communicatieve vaardigheden zijn daarbij onmisbaar.

De **motivatie** is een derde punt om onderwijs te veranderen. Motivatie van de student, maar ook die van de docent kan door een andere manier van (zelfstandiger) werken verbeteren.

C Methode Bedrijfscommunicatie en Public Relations

Welke **uitgangspunten** hebben wij in onze methode gehanteerd?

- studenten zijn actief bezig zijn met kennisverwerving en toepassing ervan; (logboek maken, resultaten presenteren of theorie toepassen in toets)
- docent geeft korte instructie en is verder begeleider van het leerproces; (uitgaan van praktische opdracht, functionele theorie aanbrengen)
- studenten leren samenwerken, conflicten oplossen (gezamenlijk logboek)
- studenten maken zelf een planning van hun werkzaamheden; (checklist, taken verdelen).

Hoe ziet de **opzet** van de methode eruit?

- studenten zetten een (fictief) communicatieadviesbureau op;
- ze maken een planning voor de gehele modulperiode (8 lesweken);
- ze verwerken in tweetallen of drietallen alle opdrachten, theorie en controlevragen;
- ze maken gezamenlijk een logboek dat zij gebruiken tijdens de presentatie of de toets;
- de docent begeleidt en controleert de voortgang en samenwerking door middel van de checklist en functioneringsgesprekken.

Slot

Werkt het?

Het is mogelijk studenten enthousiast en zelfstandig te laten werken. Je staat er versteld van wat ze kunnen. Ook voor de docent is deze werkwijze prettig. Je kunt een praatje maken met een groepje, vragen beantwoorden, een korte instructie geven en bijvoorbeeld vakliteratuur lezen. Uitgangspunt bij de geschetste werkwijze is wel **goed lesmateriaal**. En dat is dan ook vaak het struikelblok. Zelf ontwikkelen kost tijd. Maar met een collega of een groepje of een vakgroep is er wel wat mogelijk. Het loont de moeite. Voor vragen en of opmerkingen kunt u altijd bij ons terecht.